

Årsrapport

2024

Valmyndigheten

Innehåll

1	Årsrapportens disposition	2
2	Om Valmyndigheten	3
2.1	Uppdrag	3
2.2	Organisation.....	3
3	Sammanfattning av verksamheten under året.....	5
4	Valmyndighetens arbete med att förbereda och genomföra val	9
4.1	Valmaterial	9
4.2	Vägledande ställningstaganden	10
4.3	Utbildning av valadministrationen.....	10
4.4	Kommunikation med valadministrationen.....	10
4.5	Valsäkerhet	11
4.6	Kommunikationsinsatser	12
4.7	Utveckling av webbplatserna val.se och valcentralen.val.se..	13
4.8	Stöd till väljare	14
4.9	Rösträkning	14
4.10	Digitalisering av röstkort och röstlängder	15
4.11	Förbättrad presentation av valresultat.....	15
4.12	Nationellt nätverk för valsamverkan	16
5	Vidareutveckling av it-stödet, Valid.....	17
6	Anseendeindex	18
7	Frågor som Valmyndigheten alltid har beredskap för.....	19
7.1	Stöd till kommunala folkomröstningar	19
7.2	Medborgarinitiativ inom Europeiska unionen	19
7.3	Extra val	19
8	Internationell samverkan och samarbete.....	20
9	Fördelning av totala intäkter och kostnader.....	22

1 Årsrapportens disposition

Myndigheten ska senast den 22 februari varje år lämna en redogörelse till regeringen om sin verksamhet under det senaste kalenderåret och om kostnaderna för verksamheten. Eventuella förändringar av kostnaderna ska förklaras.

Årsrapporten inleds med ett avsnitt som innehåller allmän information om Valmyndighetens uppdrag och organisation. Därefter följer en sammanfattning av verksamheten under året som redovisas i avsnitt tre. Där beskrivs prestationer och måluppfyllelse. I avsnitt fyra beskrivs de viktigaste aktiviteterna som genomförts under 2024 för att planera och genomföra val. Där ingår Valmyndighetens arbete med EU-valet som en betydande del av arbetet under 2024. Avsnitt fem innehåller en beskrivning av arbetet med att utveckla IT-stödet Valid. Därefter följer ett avsnitt om Valmyndighetens anseendeindex. Avsnitt sju beskriver uppdrag som Valmyndigheten alltid har beredskap för. Internationellt samarbete beskrivs i avsnitt åtta följt av den kortfattade ekonomiska redovisningen i avsnitt nio.

2 Om Valmyndigheten

2.1 Uppdrag

Valmyndigheten ansvarar, enligt förordningen (2007:977) med instruktion för Valmyndigheten, centralt för genomförandet av val och landsomfattande folkomröstningar och ska i övrigt fullgöra de uppgifter som den centrala valmyndigheten har enligt lag eller förordning. Valmyndigheten är nationell kontaktpunkt både för val och för medborgarinitiativ inom EU liksom behörig myndighet enligt förordningen om en gemensam digital ingång (EU 2018/1724).

Valmyndighetens nämnd har beslutat om en inriktning som ska styra Valmyndighetens arbete 2023 – 2027. Inriktningen används i verksamhetsplaneringen för respektive år. Den anger att Valmyndigheten upprätthåller det höga förtroendet för valsystemet och lägger därmed grunden till en stark demokrati. Valmyndigheten ska vara nav och motor i den svenska valprocessen med väljaren i fokus och driva utveckling ur väljarens perspektiv. Verksamheten ska kännetecknas av öppenhet, pålitlighet och samverkan.

2.2 Organisation

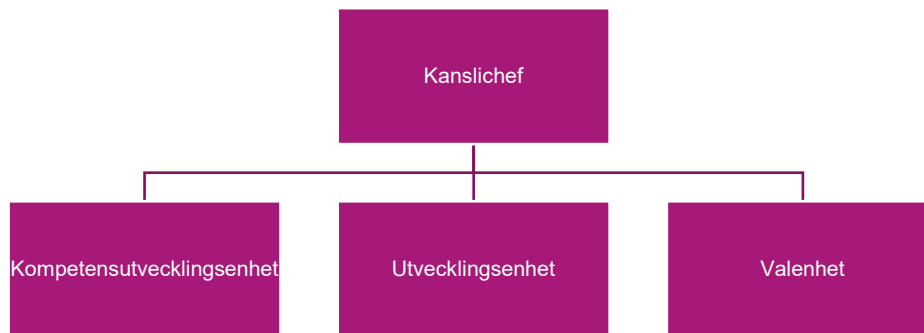
Valmyndigheten leds av en nämnd som under 2024 har haft fem sammanträden.

Arbetet utförs av ett kansli och leds av en kanslichef. Vid årsslutet 2024 hade Valmyndighetens kansli 40 anställda. Av de anställda var 28 kvinnor och 12 män. Det är exakt samma antal som vid årsslutet 2023.

De resurstillskott som beslutades 2022 och möjliggjorde rekryteringar, tillsammans med regeringsbeslut om förvaltningsmedel för IT-systemet under 2024, har skapat möjligheter till stabilitet i arbetssätt och bemanning. 2024 är det första året på många år som Valmyndigheten haft en stabil personalsituation. Det är väldigt positivt. Det skapar också förutsättningar för att kunna planera arbetet med valen i god tid före respektive val.

Fler permanent anställda, både val- och IT-handläggare, ställer högre krav på Valmyndighetens organisation, styrning och ledning.

Valmyndighetens kansli är indelat i tre enheter, se bild nedan.

Kompetensutvecklingsenheten ansvarar för att ge juridiskt stöd internt på Valmyndigheten och externt mot valadministrationen. Det sker bl.a. genom juridiska utredningar, framtagande av vägledande ställningstaganden samt hantering av remisser och överklaganden. Enheten har också ansvar för produktion av de utbildningar och det utbildningsmaterial som valadministrationen ska använda.

Utvecklingsenheten ansvarar för kravställning av Valmyndighetens it och it-säkerhetsbehov ur ett verksamhetsperspektiv mot Skatteverket. Enheten arbetar även med verksamhetsutveckling för att utveckla och förbättra arbetet med val i Sverige.

Valenheten ansvarar för att producera och distribuera valmaterial och valsedlar. Enheten administrerar partiernas anmälan om deltagande i val samt anmälan om registrering av partibeteckning, ser till att partierna får information om bl.a. hur de anmäler sig och sina kandidater och att rätt ledamöter och ersättare utses. Enheten ansvarar också för att alla röstberättigade är korrekt angivna med rätt rösträtt i rätt röstlängd, att röstlängden tas fram och att alla röstberättigade har den information de behöver för att kunna rösta. Vidare ger enheten stöd till valadministrationen och ansvarar för kontroll och intygande av stödförklaringar vid medborgarinitiativ.

Utöver den personal som arbetar på Valmyndigheten så arbetade under året ca 86 årsarbetskrafter (jämfört med 57 årsarbetskrafter 2023) på Skatteverket med Valmyndighetens uppdrag, bland annat med it, kommunikation, inköp och säkerhet.

Det gör att totalt arbetade ca 126 årsarbetskrafter för Valmyndigheten 2024.

3 Sammanfattning av verksamheten under året

Arbetet på Valmyndigheten har under 2024 präglats av valet till Europaparlamentet. Den första halvan av året bestod framförallt av arbete med att genomföra EU-valet som ägde rum den 9 juni. Under den andra halvan av året inriktades arbetet på utvärdering av EU-valet men också på utveckling och planering inför de allmänna valen 2026 och planering och till viss del även genomförande av sametingsvalet som äger rum 2025. Arbetet med det nya it-systemet Valid är omfattande och tar en stor del av Valmyndighetens totala resurser.

Nedanstående tabell visar Valmyndighetens slutprestationer under året och sedan 2015. De slutprestationer Valmyndigheten arbetar med skiljer sig åt mellan åren beroende på om det är val och på typ av val.

Tabell 1. Antal avslutade slutprestationer

Slutprestationer, antal avslutade	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Val till riksdag, region- och kommunfullmäktige	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
Val till Europaparlamentet	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Val till Sametinget	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
Nationell folkomröstning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kommunal folkomröstning	-	3	3	4	3	3	7	4	-	7
Extra val	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Omval	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Medborgarinitiativ	-	-	1	1	2	1	1	3	1	-
Summa	1	3	5	6	7	4	9	8	1	8

Tabell 2. Valmyndighetens arbetade tid 2015-2024 har fördelat sig på verksamhetsområden enligt nedan.

Arbetad tid fördelad på verksamhetsområde	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Förvaltning	11 850	12 787	6 510	4 521	7 065	8 406	13 912	19 504	15 307	13 864
Valsystemet	8 780	12 455	10 292	5 382	15 991	12 359	10 342	10 504	23 057	26 557
Val och folkomröstningar	8 115	3 917	14 012	25 096	22 619	6 979	16 158	31 128	14 611	25 275
Medborgarinitiativ	716	144	347	125	195	137	179	214	177	31
Nytt it-stöd				9 667	42 694	64 625	88 250	103 305	74 612	91 696
Summa timmar	29 461	29 303	31 161	44 791	88 564	92 506	128 900	164 155	127 764	157 423

Tabellen visar att den största delen av Valmyndighetens arbetstid läggs ned på it-systemet Valid, som står för en stor andel av Valmyndighetens arbetstid. Resterande tid har huvudsakligen lagts ned på genomförande av EU-valet (tiden finns under val och folkomröstningar), valförberedande arbete och strukturellt arbete med det svenska valsystemet (här ligger allt utvecklingsarbete som inte är direkt knutet till ett specifikt valtillfälle).

Fattade beslut under året

Under 2024 har 14 nya riksdagsledamöter utsetts. Antalet nya ersättare som utsetts har varit fyra. Inga nya ledamöter har utsetts till Europaparlamentet utöver de 21 ledamöter som utsågs direkt efter Europaparlamentsvalet 2024.

Under 2024 har totalt 8 partibeteckningar registrerats. Av dessa avsåg fem val till kommunfullmäktige, en val till regionfullmäktige och två val till riksdagen. Av samtliga registreringar var tre stycken nyregistreringar. De resterande avsåg ändringar av redan registrerade partibeteckningar. I tre ärenden rörande registrering av partibeteckning fattade Valmyndigheten beslut om att avslå ärendet. Det inkom ett överklagande mot avslagsbeslutet som avslogs av Valprövningsnämnden.

Vidare har Valmyndigheten under 2024 fattat totalt 52 (2023: 24 stycken) beslut om att registrera anmälningar om deltagande i val. Av dessa avsåg fem val till kommunfullmäktige, två val till regionfullmäktige, 24 val till riksdagen och 21 val till Europaparlamentet.

Valmyndigheten har fattat beslut om avslag i fyra ärenden om anmälan om deltagande i val. Vidare fattade Valmyndigheten beslut om avskrivning i ytterligare fyra ärenden, samt avvisning i fem ärenden om anmälan om deltagande i val. Inget ärende om anmälan om deltagande överklagades till Valprövningsnämnden.

Valmyndigheten har under året svarat på åtta remisser.

Mejl, telefonsamtal och ärenden

Myndighetens telefonväxel tog under året emot 4 250 samtal och till mejladressen registrator@val.se inkom 3 806 mejl. Volymen för både telefonsamtal och mejl har ökat under året, även jämfört med 2019 då det var val till Europaparlamentet förra gången. I tabellen nedan framgår antalet samtal och mejl sedan 2018.

Tabell 3. Antalet mejl och samtal

Kontaktväg	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mejl	7 025	1 301	1 370	2 243	7 768	1 032	3 806
Telefonsamtal	17 269	3 845	995	2 047	12 191	939	4 250

Valmyndigheten har också särskilda funktionsbrevlådor för de största användargrupperna. Till dessa inkom under året mejl enligt nedan:

Från utlandsmyndigheterna: 949 (2023: 1 000)

Från kommunerna: 4 513 (2023: 1 474)

Från länsstyrelserna: 892 (2023: 597)

Under 2024 diariefördes 407 ärenden totalt. Antalet ärenden sedan 2018 visas i tabellen nedan.

Tabell 4. Diarieförda ärenden

År	Antal behandlade diarieförda ärenden
2018	388
2019	302
2020	154
2021	300
2022	603
2023	240
2024	407

4 Valmyndighetens arbete med att förbereda och genomföra val

En stor del av Valmyndighetens arbete 2024 har präglats av att genomföra EU-valet. Det redovisas, mer detaljerat i rapporten Erfarenheter från EU-valet 2024. Där föreslås också många förbättringar i valprocessen. I detta kapitel redogörs för arbetet med EU-valet men också förberedelser för allmänna valen 2026 och sametingsvalet 2025.

4.1 Valmaterial

Valmyndigheten producerar en stor mängd material som framförallt kommunerna använder under ett val, men även utlandsmyndigheter och länsstyrelser. Det material som producerades inför EU-valet framgår av tabellen nedan och distribuerades till kommunerna under början av 2024.

Tabell 5. Valmaterial som distribuerats till kommuner

Beställt valmaterial 2024	Antal
Avspärningsband (125 m/rulle)	931
Fönsterkuvert för förtidsröstning	4 486 000
Förseglingar – plomber	42 380
Handledning för röstmottagare i röstningslokal	18 290
Handledning för röstmottagare i vallokal	47 480
Omslag för förtidsröster/budröstkuvert	209 600
Omslag för valsedlar	178 350
Omslagskartong för förtidsröstning	14 840
Valkasse Röd	21 460
Valkasse Grön	20 800
Valsigill (50 remsor/rulle)	1 544
Valkuvert	7 186 360

Som ett resultat av digitaliseringen i samhället har det trycka materialet generellt minskat kraftigt. Det gör att det är färre aktörer på marknaden som kan trycka stora volymer och har utrustning för att t.ex. kivertera. Inför valet 2024 packades budröstningsmaterialet därför redan sommaren 2023 och brevöstningsmaterialet under hösten samma år. Under dessa perioder var ”kiverteringsmaskinen” ledig på det företaget som distributionscentralen anlitate. Det innebar i sin tur att valmaterialet som ingick i dessa utskick behövde produceras i mycket god tid. För Valmyndigheten har det varit utmanande att få klart t.ex. upphandlingar och produktion så långt i förväg. Utskicken genomfördes under 2024.

I likhet med tidigare val gav regeringen, inför EU-valet, uppdrag till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), att i samarbete med Valmyndigheten och Skolverket genomföra skolval. Valmyndigheten tillhandahöll för genomförandet av detta val 2,75 miljoner valsedlar och 250000 valkuvert. Det är en stor minskning jämfört med EU-valet 2019.

4.2 Vägledande ställningstaganden

Valmyndigheten tar fram vägledande ställningstaganden i frågor där det finns behov av en enhetlig hantering hos valadministrationen eller där rättsläget är oklart. De är styrande för Valmyndigheten och vägledande för valadministrationen i övrigt.

Under 2024 har Valmyndigheten beslutat om sju vägledande ställningstaganden inför valet till Sametinget. Det innebär att Valmyndigheten nu har 26 vägledande ställningstaganden.

4.3 Utbildning av valadministrationen

Merparten av utbildningsmaterialet till EU-valet publicerades under 2023. Under 2024 publicerades ytterligare en handledning, tre bildspel, två webbutbildningar, 37 filmer samt en mängd manualer och övningsmaterial. Under året har det parallellt pågått ett utvecklingsarbete med fokus på ett mer målgruppsanpassat, flexibelt och digitalt utbildningsmaterial till valen 2026.

Valmyndigheten producerade också en digital handledning samt en affisch om röstmottagning för utlandsmyndigheterna.

4.4 Kommunikation med valadministrationen

Under 2024 har det genomförts ett arbete för att förbättra kommunikationen gentemot valadministrationen, baserat på ett insiktsarbete som utfördes under 2023. I februari lanserades en helt ny version av valcentralen.val.se, webbplatsen som ska vara den självklara informationsplattformen för valadministrationen. Här finns bland annat handledningar, utbildningsmaterial, valmaterial, juridiska ställningstaganden, kalender och nyheter. Den nya versionen av webbplatsen är prydligare, innehållsrikare och mer lättnavigerad än tidigare. En mängd innehåll har konverterats från separata dokument till löptext direkt på webbplatsen. Detta möjliggör snabbare publiceringar och uppdateringar av innehåll och förbättrar sökbarheten. Ett omtag har också gjorts kring nyheterna som tidigare skickades ut som pdf-dokument via e-post.

Under året publicerade Valmyndigheten löpande nyheter på valcentralen.val.se med information och instruktioner till kommunernas valnämnder, länsstyrelserna och till utlandsmyndigheterna. Syftet är att hålla valadministrationen informerad om vad som händer på valområdet och informera dem om förändringar samt saker de behöver planera och agera på.

Totalt publicerades 195 nyheter varav 147 riktade sig till kommunerna, 110 till länsstyrelserna samt 53 till utlandsmyndigheterna. Fyra nyheter var särskilt riktade mot Sametingets valnämnd och länsstyrelsen Norrbotten och berörde sametingsvalet 2025. Nyheterna delades också till målgrupperna genom återkommande e-postutskick innehållandes sammanfattningar av de senaste nyheterna och länkar till valcentralen.val.se.

För att skapa en närmare dialog med valadministrationen har Valmyndigheten under 2024 arbetat med webinarier för att informera om kommande förändringar och komplicerade processer som behöver förklaras eller där det kan uppstå många frågor. Webinarier testades och utvärderades som kommunikationskanal under 2022/2023 och blev under 2024 en ordinarie del av verktygslådan för kommunikation gentemot valadministrationen. Totalt genomfördes fem webinarier under året.

En förändring som krävt särskild kommunikation under 2024 var övergången till digital rapportering av preliminärt valresultat. Rapporteringen av de preliminära röstresultaten har tidigare hanterats per telefon mellan vallokaler och länsstyrelserna. Inför EU-valet 2024 har en ny digital tjänst lanserats som låter vallokaler rapportera in det preliminära valresultatet direkt till Valmyndigheten med hjälp av en smartphone. För att förbereda valadministrationen hölls ett informationswebbinarium och en särskild handledning togs fram. Därtill hölls ett specialwebbinarium under valkvällen för att Valmyndigheten skulle kunna besvara och hantera uppkomna frågor kopplade till rapporteringen i realtid. Den nya lösningen fungerade överlag bra.

I likhet med tidigare val har Valmyndigheten inhämtat synpunkter på genomförandet av EU-valet från valnämnder, länsstyrelser, utlandsmyndigheter och partier genom utvärderingsenkäter. Den input som kommer in via utvärderingsenkäterna beaktas i arbetet inför kommande val.

4.5 Valsäkerhet

Inför EU-valet genomfördes flertalet utbildningsinsatser på valsäkerhetsområdet, både digitala och fysiska föreläsningar och scenariobaserade övningstillfällen. Föreläsningar hölls på temana valsäkerhet,

incidentrapportering samt hot, säkerhet och köhantering vid röstmottagning (i samverkan med MSB). Scenariobaserade övningstillfällen anordnades digitalt för länsstyrelserna och genom fysiska workshoppar för landets kommuner. Alla länsstyrelser erbjöds att tillsammans med Valmyndigheten anordna en hel- eller halvdagsworkshop för kommunernas valsamordnare, säkerhets- och beredskapssamordnare samt kommunikatörer. Sammanlagt deltog drygt 300 personer från 85 kommuner i tio län. Valmyndigheten tillhandahöll även utbildningspaket med scenarier och diskussionsfrågor till kommuner och länsstyrelser.

4.6 Kommunikationsinsatser

Valmyndigheten genomförde en omfattande informationskampanj riktad till väljarna med budskapet ”Vi vill bara påminna om att du kan rösta i EU-valet den 22 maj-9 juni.”. Syftet var att lyfta hela den period som väljarna kan rösta i Sverige, med avsikten att få fler att välja att rösta tidigare och därmed få en mer utspridd röstning.

Informationskampanjen genomfördes i köpta kanaler där myndighetens webbplats, val.se, var det kommunikativa navet och landningssida för olika annonsenheter.

Som ett komplement till informationskampanjen distribuerades ett digitalt informationsmeddelande till 5,4 miljoner röstberättigade med en digital brevlåda. Syftet med meddelandet var att uppmärksamma de röstberättigade på EU-valet och röstningsperioden.

Besökstrycket på webbplatsen val.se ökade allteftersom under våren och hade en absolut topp under valhelgen. Det var sammanlagt 2,4 miljoner webbplatsbesök under en tvåmånadersperiod från när utlandsröstkorterna började skickas ut till och med några dagar efter valdagen. I linje med övrig kommunikation hade webbinformationen också byggts kring huvudbudskapet om att lyfta fram hela perioden som väljarna kan rösta i Sverige. Nytt för EU-valet var införandet av en funktion som gjorde det enklare för besökare som ville söka efter förtidsröstningslokaler.

Valmyndigheten har använt sig av de sociala medierna Facebook och Instagram inför, under och efter EU-valet. Syftet med kommunikationen har främst varit att informera om att det är EU-val, sprida information om valsystemet och var, när och hur röstningen går till.

Inför EU-valet producerades och uppdaterades en mängd informationstexter och produkter för digitala och analoga kanaler, till exempel instruktionsfilmer om röstning, teckenspråksfilmer, informationsblad på olika språk om röstning och rösträtt, skyltnings- och informationsmaterial, foton och instruktionsaffischer som kommunerna kan använda i sin kommunikation med väljare i röstningslokalerna.

Valmyndighetens presstjänst skalas upp och ned i volym och tillgänglighet beroende på period och behov. Veckorna närmast inför, under och direkt efter EU-valet var presstjänsten tillgänglig dygnet runt och bemannades av flera pressekreterare. Presstjänsten hanterade cirka 375 inkomna frågor från media under perioden 9 maj till 20 juni, vilket är en ökning med cirka 100 ärenden jämfört med motsvarande period vid 2019 års EU-val.

I mitten av maj bjöd Valmyndigheten in journalister till ett digitalt presseminarium om EU-valet. Presstjänsten har skrivit drygt 35 webbnyheter och pressmeddelanden under 2024 som rör EU-valet. Precis som i informationskampanjen och Valmyndighetens övriga externa kanaler har presstjänsten lyft fram möjligheten att förtidsrösta i kommunikationen.

Inför EU-valet inrättades ett kommunikatörsnätverk inom ramen för det nationella valnätverket. MSB var sammankallande och Valmyndigheten bidrog med sakkunskap och innehåll till mötesagenda. Syftet med kommunikationssamordningen var att säkerställa samordnad och tydlig kommunikation, definiera vad som är gemensamma kommunikationsinsatser och vad som är enskild aktörs kommunikation samt upprätta kontaktvägar för snabba avstämningar vid behov. Nätverket hade regelbundna möten under perioden januari-juni 2024.

4.7 Utveckling av webbplatserna val.se och valcentralen.val.se

Utvecklingen av webbplatserna val.se och valcentralen.val.se (Valcentralen), som påbörjades 2023, har fortsatt under 2024. Myndigheten har tagit fram ett gemensamt visuellt koncept och ny design för båda webbplatserna.

Valcentralen lanserades i en ny version i början av februari. Efter det har arbetet fortsatt med att ta fram förslag på ny innehållsstruktur och ytterligare förbättringar i navigering och andra funktioner inför valen 2026. Den nya innehållsstrukturen blir en viktig pusselbit i det pågående arbetet med att föra över myndighetens utbildningsprodukter från pdf-dokument till webbinnehåll. Mycket utvecklingsresurser har också lagts på kalenderfunktionen på

Valcentralen, för att ge bättre stöd till valadministrationen i deras planering inför val.

Utvecklingsarbetet med val.se har också haft fokus på ny innehållsstruktur och navigering inför valen 2026. Målet är en mer överskådlig, lättnavigerad och begriplig webbplats för väljare, partier, kandidater och andra målgrupper.

Utvecklingsarbetet för båda webbplatserna kommer fortsätta under 2025.

4.8 Stöd till väljare

För att kunna möta det behov av kontakt som allmänheten har tiden före och under val upphandlar Valmyndigheten inför varje val ett externt callcenter, den så kallade Valupplysningen. Valupplysningen har som huvuduppgift att svara på frågor och ta emot beställningar av dubblettröstkort, material för brevröstning, material för budröstning samt övrigt informationsmaterial. Valupplysningen tar emot beställningar på Valmyndighetens 020-nummer. Valmyndigheten har också formulär på webbplatsen där väljarna kan beställa dubblettröstkort, brevröstnings- och budröstningsmaterial.

Personalen på Valupplysningen utbildades av myndighetens personal och instruerades om att vidarebefordra alla frågor av mer komplicerad karaktär till Valmyndighetens kansli. När Valupplysningen hade öppet på kvällar och helger fanns alltid personal på plats på myndigheten för att ta emot samtal. Tabellen nedan visar väljarnas frågor och beställningar under EU-valet 2024, jämfört med 2019.

Tabell 6. Väljarnas frågor och beställningar

Väljarnas frågor och beställningar	2019	2024
Telefonsamtal Valupplysningen	18 865	11 718
Skickade dubblettröstkort (av Valmyndigheten)	25 742	40 520
Skickade brevröstningssatser	4 610	
Skickade budröstningssatser	2 633	

4.9 Rösträkning

Resultatet av den preliminära rösträkningen i valdistrikten rapporterades på valkvällen huvudsakligen direkt av kommunerna in i det gemensamma it-stödet. Nytt vid EU-valet var att det fanns en digital lösning för inrapporteringen. De kommuner som inte rapporterade digitalt gjorde det via telefon till Valmyndigheten. Denna gång hade länsstyrelserna ingen uppgift i

inrapporteringen av det preliminära valresultatet utan Valmyndigheten tog över uppgiften.

Arbetet med den slutliga rösträkningen påbörjades på måndagen efter valdagen. Alla räknade röster registrerades i det gemensamma it-stödet som Valmyndigheten tillhandahåller. Valmyndigheten tillhandahöll stöd till kommuner och länsstyrelser under rösträkningen. Resultatet av valnämndernas preliminära rösträkning på onsdagen efter valdagen kunde följas i realtid på Valmyndighetens webbplats. Valmyndighetens nämnd fastställde valresultatet i EU-valet den 14 juni.

4.10 Digitalisering av röstkort och röstlängder

Valmyndigheten bedömer att en ökad grad av digitalisering är nödvändig för att underlätta och effektivisera röstningen både från ett väljarperspektiv och för valadministrationen. Som en del i den digitala utvecklingen av röstningsprocessen har Valmyndigheten under året analyserat och identifierat förutsättningarna för ett införande av digitala röstkort och röstlängder. Arbetet har bl.a. omfattat workshops, utveckling av material och flöden och ett internt test av ett alternativt röstningsflöde. Utgångspunkten för arbetet har varit det förslag om digitala röstkort som lämnades av 2020 års valutredning i slutbetänkandet Säkerhet och tillgänglighet vid val (SOU 2021:96). En proposition bereds för närvarande i regeringskansliet med en planerad överlämning till riksdagen innan sommaruppehållet 2025. Arbetet med digitala röstkort och röstlängder kommer att fortsätta och intensifieras under nästkommande år.

4.11 Förbättrad presentation av valresultat

Arbetet med att förbättra valresultatpresentationen på webbplatsen val.se fortsatte under 2024. Störst fokus lades på att tillse att presentationen kunde visa upp resultatet för EU-valet som hölls under året. I samband med det lades även funktionalitet till, så att valpresentationen visar statistik från innevarande och föregående valtillfälle, samt kan sammanställa och visa valresultatet för ett län eller en kommun. En ny algoritm för sortering av rapportpartier lades till.

Samtliga ovanstående funktioner är sådana som efterfrågats i den dialog som hölls med expertanvändare under 2023. Denna dialog fortsatte under 2024, och har utmynnat i ett flertal förbättringsförslag.

Under året har den digitala tillgängligheten i valresultatpresentationen granskats av DIGG. Granskningen utmynnade i ett antal rekommenderade åtgärder för att öka tillgängligheten.

Då det är val till sametinget under 2025 har valresultatpresentationen anpassats så att den kan visa upp valresultatet även från sametingsvalet.

Förbättringsförslagen och de åtgärder som föreslås av DIGG har lett till att myndigheten påbörjat ett arbete med en ny version, som förutom efterfrågad funktionalitet, lagstadgad tillgänglighet samt design i linje med övriga sidor från Valmyndigheten även innebär en förbättring av den tekniska plattform som valresultatpresentationen vilar på. Arbetet med denna nya version kommer att fortsätta under 2025.

4.12 Nationellt nätverk för valsamverkan

Nationellt valnätverk bestående av Valmyndigheten, representant från länsstyrelserna, Myndigheten för psykologiskt försvar, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Polismyndigheten och Säkerhetspolisen verkar för att stärka skyddet för allmänna val genom en effektiv samverkan. Dialog om omvärldsläget, sårbarheter, dimensionerande hotbild och myndigheternas ansvarsfördelning har varit viktiga inslag i arbetet under 2024. Under året har nätverket haft sex möten.

En arbetsgrupp med särskild fokus på cybersäkerhet bildades inför EU-valet och leddes av Nationellt cybersäkerhetscentrum (NCSC). Arbetsgruppen bidrog till löpande dialog och prioritering av samverkan avseende cybersäkerhet, tydliggörande av roller samt gemensamt skydd mot yttre påverkan inför, under och efter valgenomförandet.

Som en del av det förberedande arbetet inför EU-valet har scenariodiskussioner genomförts i det nationella valnätverket, med operativa chefer, kommunikatörer och cyberexperter. Dessa har bidragit till viktiga insikter avseende myndigheternas gemensamma förmåga att förstå alla delar av valprocessen, behov av skydd samt ansvarsfördelning inom myndigheternas olika uppdrag.

Under valperiodens mest intensiva fas samverkade valnätverket, inklusive Nationellt cybersäkerhetscentrum (NCSC), genom löpande avstämningar med fokus på läget i valet, hotbild samt dialog om behov av hantering av uppkomna händelser eller avvikelser. Sammantaget gör myndigheterna inom det nationella valnätverket bedömningen att samverkan utvecklats och stärkts under året.

5 Vidareutveckling av it-stödet, Valid

Arbetet med att utveckla it-stödet för valadministrationen, Valid, startade 2017 och systemet togs i bruk vid valen till riksdagen, region- och kommunfullmäktige 2022. Valid utvecklas i samverkan mellan Valmyndigheten och Skatteverket.

Under de år som utvecklingen av Valid har pågått har det skett stora förändringar i världen, bl.a. kriget i Ukraina, vilket påverkar Valmyndigheten säkerhetsmässigt. Omvärldsutvecklingen gällande hot mot val och demokratier kräver helt andra lösningar för säkerhet, redundans och effektivitet än när utvecklingen av Valid startade. Valmyndighetens it-stöd och webbplatsen val.se, har blivit utsatta för omfattande cyberattacker i försök att skada system och förtroende vilket har inneburit och innebär ett omfattande arbete att hantera och förebygga.

För att säkerställa skydd av information har förutsättningar skapats för informationsseparering samt dedikerade miljöer för särskilt känslig information. För att öka förmågan avseende informationshantering har ett fortsatt arbete genomförts under 2024 med fokus på tekniska säkerhetsåtgärder och säkerhetsövervakning för att utifrån säkerhetsläget höja förmågan kopplat till kontinuitet och den allmänna it-säkerheten.

Utöver säkerhetsåtgärder har arbetet med Valid under 2024 främst fokuserat på

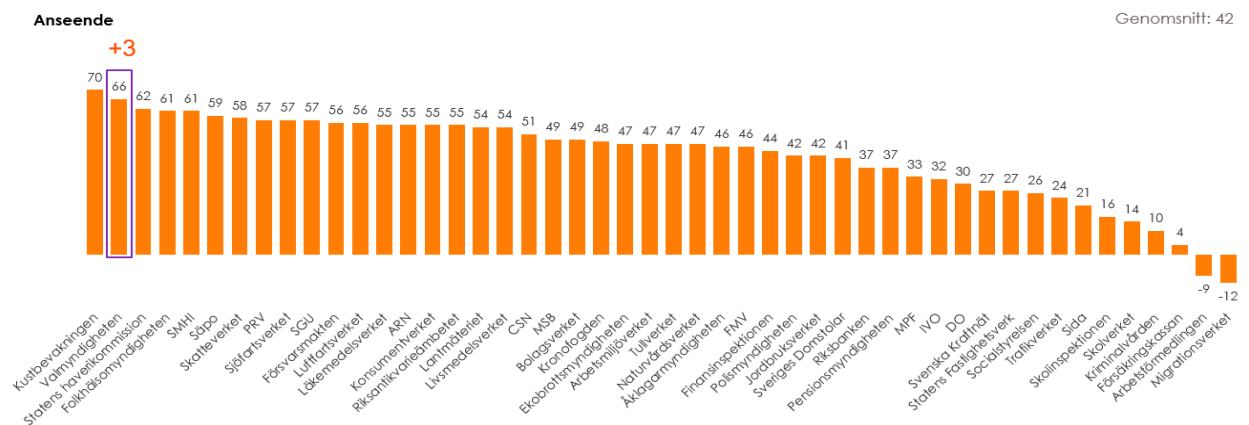
- att slutföra utvecklingen inför EU-valet 2024,
- detaljering av krav och utveckling av funktionalitet som krävs för sametingsvalet 2025,
- att fortsatt hantera delar av den tekniska skulden som var ett resultat av de kortsiktiga men medvetna val som behövde göras inför valen 2022. Bland annat påbörjades ett arbete med att bygga om valresultatpresentationen,
- design av digitala röstlängder och digitala röstkort.

6 Anseendeindex

Verian (tidigare Kantar Public) mäter årligen svenska myndigheters anseende. 2024 års mätning visar att allmänheten har ett fortsatt mycket stort förtroende för Valmyndigheten och anseendet ligger långt över genomsnittet för svenska myndigheter.

Valmyndigheten har ingått i den årliga mätningen sedan 2021, och har placerat sig i toppen som en av de mest ansedda myndigheterna i samtliga fyra mätningar. I 2024 års mätning får Valmyndigheten ett anseendeindex på 66, enbart Kustbevakningen har ett högre anseende med ett index på 70. Enligt Verian är ett anseendeindex på 55 eller högre ett högt anseende för myndigheter. Genomsnittet för myndigheternas anseendeindex ligger på 42 i årets mätning.

Frågorna i mätningen handlar om övergripande värdering, personligt intryck, tillit, framgång och kvalitet.

7 Frågor som Valmyndigheten alltid har beredskap för

7.1 Stöd till kommunala folkomröstningar

En kommun eller en region kan besluta om att hålla en kommunal folkomröstning. En sådan kan genomföras antingen i samband med ett val eller vid en annan tidpunkt. Genomförande av en kommunal folkomröstning regleras genom bestämmelser i lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar. Valmyndighetens ansvar vid kommunala folkomröstningar är begränsat till att tillhandahålla uppgifter för framställning av röstlängder och röstkort. En kommun ska samråda med Valmyndigheten om datum för folkomröstning.

Under 2024 genomfördes totalt sju kommunala folkomröstningar, samtliga i samband med EU-valet den 9 juni. Det var ännu en planerad folkomröstning i Orsa, men den avbröts den 29 maj. Under slutet av 2024 inkom två samråd med ambitionen att genomföra kommunala folkomröstningar i mars 2025.

7.2 Medborgarinitiativ inom Europeiska unionen

Valmyndigheten är nationell kontaktpunkt och behörig myndighet för kontroll och intygande av antalet giltiga stödförklaringar enligt förordningen (EU) 2019/788 om det europeiska medborgarinitiativet. Valmyndigheten ska ha beredskap att hantera inkommande initiativ och utfärda intyg till organisationer inom tre månader. Valmyndigheten har rutiner och ett it-stöd för att kunna fullgöra uppdraget.

Myndigheten deltar i de expertgruppsmöten för medborgarinitiativ som hålls av EU-kommissionen. Under 2024 hölls ett sådant möte.

Under 2024 har inga initiativ inkommit för granskning.

7.3 Extra val

Valmyndigheten har rutiner och avtal för att kunna genomföra ett extra val inom tre månader. Under 2024 har inget specifikt arbete bedrivits för att förbereda och upprätthålla beredskapen för extra val. Den viktigaste förutsättningen för att skapa bättre beredskap att genomföra extra val inom tre månader är att utveckla ett it-stöd för den processen och det planeras att påbörjas under 2025.

8 Internationell samverkan och samarbete

Valmyndigheten har under året fortsatt att prioritera internationell samverkan i kompetensutvecklande syfte, för att utveckla den egna verksamheten.

Under 2024 har sju möten anordnats i EU:s samverkansnätverk för val (ECNE). Fokus för mötena har varit valet till Europaparlamentet, men även bland annat teknologi i val (ICT systems in elections), kampanjreglering och kvinnors deltagande i val.

Valmyndighetens personal genomförde i januari ett studiebesök till Bryssel och besökte den svenska ständiga EU-representationen, Europaparlamentet och EU-kommissionen. I anslutning till studiebesöket gick personalen en utbildning på plats i Bryssel, av International Centre for Parliamentary Studies (ICPS).

I februari deltog myndigheten i ett möte tillsammans med valchefer, representanter från de stora techbolagen, kommissionärer, akademiker och experter bland annat från civilsamhället. Mötet anordnades av the International Foundation for Electoral Systems (IFES) och syftet var att ta fram frivilliga riktlinjer för de stora techbolagen i relation till informationsmiljön kring val.

I juli deltog myndigheten i Canberra för det avslutande mötet i 'The Canberra Series on Electoral Integrity', en mötesserie anordnad av den australiska valmyndigheten tillsammans med Internationella IDEA. Serien bjuder in valmyndigheter världen runt till dialog och erfarenhetsutbyte om en rad ämnen kopplade till tillit för och integritet i val. Efter det sista mötet har Sverige (Utrikesdepartementet) tillsammans med International IDEA tagit vidare mötesserien under namnet 'Canberra to Stockholm Exchanges on Electoral Integrity', och en konferens i Stockholm planeras under 2025. Valmyndigheten deltar i planeringen av denna mötesserie.

I september genomfördes ett nordiskt ledningsmöte mellan valmyndigheter eller motsvarande, denna gång i Oslo. Detta är ett sammanhang där de som är ansvariga för valgenomförandet i Danmark, Finland, Färöarna, Grönland, Island, Norge, Sverige och Åland träffas och utbyter erfarenheter.

Utöver detta har Valmyndigheten deltagit i Sidas myndighetsforum och i ett seminarium vid FN:s högkvarter i New York i februari, på temat väljare och val. Valmyndigheten har besökt andra länders val i kompetensutvecklande

syfte, detta år i Litauen, Kanada (British Columbia) och USA. Valmyndigheten har därutöver mottagit besök från Nederländernas Justitiedepartement, den tunisiska ambassaden och Ålands Regeringskansli samt besök/praktik under två veckor av en kommunikatör från finländska justitiedepartementet/centrala valmyndigheten.

Valmyndighetens bedömning är att internationella kontakter och samarbete har bidragit till utveckling av valgenomförandet i Sverige och även till att sprida kunskap om det svenska valsystemet utomlands.

9 Fördelning av totala intäkter och kostnader

Intäkter och kostnader fördelades år 2024 enligt tabellen nedan. I tabellen nedan finns två kolumner. Den första visar förvaltningsanslaget och till höger sakanslaget, det så kallade valanslaget.

Tabell 7. Utfall intäkter och kostnader 2024

Poster	Förvaltningsanslaget	Valanslaget
INTÄKTER		
Anvisade budgetmedel	61 405 000	259 740 000
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	228 280	1 567 356
Intäkter av bidrag	23 122	
Finansiella intäkter	113	
Summa intäkter	61 656 515	261 307 356
KOSTNADER		
Lön och löneomkostnader	-37 626 785	-4 563 694
Övriga personalkostnader	-977 839	-454 930
Lokalkostnader	-2 096 264	-2 728 611
Tjänsteresor	-1 057 630	-48 766
Konsultkostnader	-39 232	-16 505 440
It-kostnader	-143 005	-261 176
Kontorskostnader	-141 954	-87 702 731
Övriga kostnader	-71 132	-6 676 367
Avskrivningar		-18 547 359
Räntekostnader	-2 996	-5 692 343
Inköp från Skatteverket	-19 051 430	-112 283 677
Summa kostnader	-61 208 268	-255 465 094
RESULTAT	448 247	5 842 262

Valmyndighetens totala kostnader under 2024 uppgick till 316,7 miljoner kronor. 2023 var det 136,8 miljoner kronor och 2022 268,6 miljoner kronor. Resultatet uppgick till 448 tkr på förvaltningsanslaget och 5,8 miljoner kronor på valanslaget. Orsaken till överskottet på valanslaget beror främst på lägre IT kostnader under EU-valet. Förvaltningsanslagets utgående anslagssparande uppgår till 1 842 tkr. Den post i tabellen som heter Inköp från Skatteverket består av kostnader som kommer från överenskommelsen med värmyndigheten Skatteverket. Den består av personalkostnader, lokalkostnader, it-kostnader etc.

Utöver ovanstående tabell betalade Valmyndigheten, inför EU-valet, ut statsbidrag för förtidsröstning om totalt 310 899 853 miljoner kronor till landets kommuner.